

ARMHOEFSE AKKERS

wijkblad voor buurtbewoners ook in Moerenburg en Tivoli

december 2025 50e jaargang nummer 7

De gemeente heeft vorige maand op verzoek van de eigenaar de statige villa aan de Prof. Dondersstraat 77 aangewezen als gemeentelijk monument. Het huis kent een bewogen geschiedenis. In de Tweede Wereldoorlog werd de Joodse familie Polak uit het huis verdreven. De architect was ir. Salomon Franco en het werd in 1927-1928 gebouwd in de art-decostijl de Nieuwe Haagse School genaamd

- Voedselbos en zelfoogsttuin	pag. 3
- Driekoningen zingen	pag. 10
- Hommelse horrorfilm	pag. 15
- Ontmoeting in Basilicata	pag. 17
- Nieuwe dynamiek in de wijk	pag. 25

www.
MEULENDIJKS
pianoservices.nl

piano@planet.nl

013-543 4004 06-2839 6837

VvPN
CERTIFIED
PIANO TUNER

Kerstbomen

Diverse soorten, met en zonder kluit.

Vers uit eigen kwekerij.

Oisterwijksebaan 9 - net over
draaibrug Wilhelminakanaal.

Verkoop start: 6 December

Ook zondagen geopend.

Ma t/m zat: 10:00 - 17:00 uur.

Zondag: 11:00 - 17:00 uur.

nieuwbouw • verbouw • onderhoud • timmerwerken

AOT *afbouw • onderhoud • timmerwerken*
De Gouw.nl

Perosistraat 525 • Tilburg • tel. 0651578081 • www.aotdegouw.nl

ARMHOEFSTRAAT 44

TILBURG

TEL. 013-5441731

GSM. 06-12782424

blossom.bloembinders@gmail.com

Voor al uw
bloemwerk!

KLERX & DIEPENHORST

MAATWERK INTERIEURS & GLAS IN LOOD

ZANDSTRAAT 11B BERKEL ENSCHOT

(MOERENBURG)

T 013 5811500

M [INFO@KLERXDIEPENHORST.NL](mailto:info@klerxdiepenhorst.nl)

I [WWW.KLERXDIEPENHORST.NL](http://www.klerxdiepenhorst.nl)

Voedselbos en zelfoogsttuin in Moerenburg?

Toon Buitinck

Als het aan Rik Vuur ligt wel. Rik is een geboren en getogen Tilburger, maar trok op zijn zeventiende de wereld in. Hij werkte als vuurartiest, verteller, berggids in Peru en zelfs op een duikboot in Australië. Inmiddels is hij bioboer en permacultuurdocent. Samen met een paar enthousiaste medestanders wil hij onderzoeken of een voedselbos en zelfoogsttuin in Moerenburg haalbaar zijn.

“We willen een plek creëren waar buurtbewoners een oogstabonnement kunnen nemen, hun eigen krielaardappels uit de grond kunnen trekken, een bos bloemen plukken en over een paar jaar fruit uit het voedselbos kunnen oogsten”, zegt Rik. Lekker en gezond voedsel voor de buurt is echter niet het enige doel; het vergroten van de biodiversiteit in Moerenburg is minstens zo belangrijk.

Biomassa

Er wordt gedacht aan bloemenstroken die insecten van nectar voorzien, en aan regeneratieve landbouw om de bodem te verbeteren zodat deze water en stikstof beter vasthoudt. Niet onbelangrijk: een voedselbos slaat bovendien CO₂ op. In zo'n bos is het leven onder de grond net zo belangrijk als dat erboven, zeker op zandgrond. Dit wil men bereiken door een methode toe te passen waarbij de bodem wordt gevoed met biomassa en gebruik wordt gemaakt van natuurlijke successie. Daarbij start je met pioniersplanten die water en voedingsstoffen vasthouden en zo een gezonde basis creëren waarin productieve fruitbomen kunnen opgroeien.

Tijd

Een voedselbos heeft tijd nodig om gezond en productief te worden; vaak al snel een jaar of acht. Om te voorkomen dat mensen zo lang moeten wachten om te kunnen oogsten, wil Rik een systeem opzetten waarbij meerjarige gewassen zoals fruitbomen worden gecombineerd met eenjarige teelten: agroforestry. Tussen de stroken voedselbos komen eenjarige groenten die al op korte termijn geoogst kunnen worden, terwijl het bos rustig doorgroeit. Het idee van zelfoogst

Initiatiefnemer Rik Vuur

wordt ook wel ‘gemeenschapslandbouw’ genoemd. “Het liefst zou ik willen dat het project niet alleen door de gemeenschap gedragen wordt, maar ook door een gemeenschap gerund,” zegt Rik. Via via hoorde hij over een biologisch gecertificeerde kavel in Moerenburg langs de Oisterwijksebaan dat in handen is van de gemeente; een ideale locatie voor natuurinclusieve landbouw. Ooit was het plan dat het Rooie Bietje hier zou komen. Met weemoed denkt Rik daaraan terug: “Daar had ik vroeger zelf een groenteabonnement. Misschien is daar wel het zaadje geplant om ooit zelf zoiets te beginnen.”

Draagvlak

Om te kijken of er draagvlak is, heeft Rik contact gezocht met de Buurtraad Armhoefse Akkers, de Wijkraad Jeruzalem en de Vereniging Behoud Moerenburg. De reacties waren positief. Hij kreeg aanbevelingen van alle drie en het idee zingt inmiddels breder rond. Mensen

Het voedselbos kan een mooie aanvulling zijn op andere initiatieven

bieden spontaan aan om mee te denken hoe dit opgezet of gefinancierd kan worden. “Ik vind het wel spannend”, geeft Rik toe. “Ik wilde gewoon rustig onderzoeken wat de mogelijkheden zijn, maar nu weet straks iedereen dat we hiermee bezig zijn.”

Gemeente

Het plan ligt nu bij de gemeente. In Tilburg is een voedselbos-motie aangenomen, maar om een voedselbos te laten slagen zijn een langdurige samenwerking en specifieke voorwaarden nodig. Rik heeft hierover contact gehad met verschillende ambtenaren en beleidsmakers, maar het is nog niet duidelijk wat de gemeente van het plan vindt. “Ik heb een opleiding tot bioboer gedaan, maar we kregen geen les in hoe je met gemeenten en overheden omgaat. Dat is een heel andere tak van sport”, lacht hij.

Het voorstel is 8 dec. jl. voorgelegd aan de wethouder. Als zij groen licht heeft gegeven, zou er in 2026 al begonnen kunnen worden met het uitzetten van de contouren van het voedselbos en zouden de eerste proef-oogsters misschien al groente of bloemen kunnen plukken. Maar het kan ook langer duren; een voedselbos vraagt nu eenmaal om een lange adem.

Rik hoort graag hoe omwonenden tegen dit idee aankijken. Hij heeft de website voedselbostilburg.nl al vastgelegd en deze wordt binnenkort gevuld. Rik hoopt hierop snel een contactformulier te plaatsen waarmee geïnteresseerden zich kunnen melden”

Volgend jaar al een bloemetje oogsten in Moerenburg?

Vogelwandeling door Moerenburg

Zondag 14 december wordt voor een tweede keer een vogelwandeling georganiseerd. Om 09.00 is het verzamelen bij Allemans aan de Kommerstraat 2a.

Door deze wandeling kom je op een laagdrempelige manier in contact met het vogelen en leer je ondertussen van alles over Moerenburg. Petra en Hans van de Vereniging Behoud Moerenburg delen graag hun enthousiasme over dit gebied en natuurlijk de vogels.

De wandeling wordt gezamenlijk afgesloten met een hartverwarmende lunch bij Allemans die o.a. door microbakkerij Deesem en Vergeten Fruit wordt gemaakt.

‘Oh, je wil niet weten hoe wij om sommige vragen hebben moeten lachen bij de voorbereiding!’ appt Debbie. ‘Dat is precies wat ik wil weten,’ app ik terug.

Vanaf januari houden de organisatoren Patricia, Moniek, Corin, Klaartje en Debbie hun ‘sparavonden’ die rustig beginnen, maar altijd eindigen in een sprint. Op zo’n avond kan één idee zomaar uitgroeien tot een hele opdracht. “Vaak gebeurde het dat één van ons iets opperde, we daar samen om moesten schateren, erop los fantaseerden en dat daarna één van ons dat idee verder uitwerkte”, zegt Moniek. “Niet bij iedere vraag kun je aanwijzen wie ‘m heeft gemaakt.”

Voorbeeld

Het levensloopcircuit in buurthuis Jeruzalem is daar een goed voorbeeld van. “Dat was een idee van Corin – en natuurlijk kwamen al die vervoersmiddelen ook uit haar schuur – maar zij en ik werkten samen het idee verder uit”, vertelt Moniek. “Op de kwisavond hebben we zóveel lol gehad om jullie capriolen. Vooral op de eenwieler die nauwelijks bestuurbaar bleek. En de outfits waarin jullie verschenen: gelukkig hebben we de foto’s nog.”

Ook de beruchte Olvarit-hapjes bleken een bron van plezier. “Ik zag voor me hoe jullie elkaar die avond met een klein lepeltje zouden voeren als baby’s en soms smerige gezichten zouden trekken.”

Specialisme

Langzaam kreeg ieder teamlid zijn eigen specialisme. Corin dook in de geschiedenis en sleepte een half museum uit haar schuur; Debbie bedacht vragen over het

Drie van de vijf organisatoren met v.l.n.r. Klaartje, Patricia en Moniek

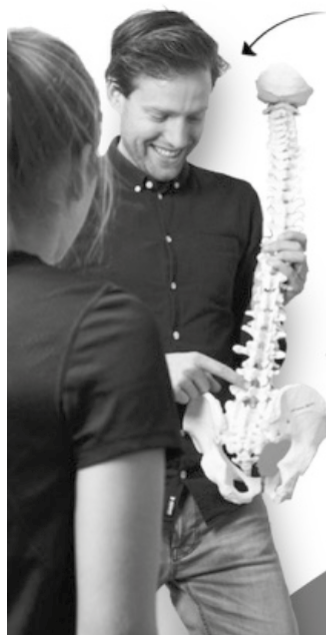
menselijk lichaam; Patricia zat op kunst; Klaartje bouwde breinbrekers en puzzels; Moniek verzorgde de taal- en schrijfopdrachten, waaronder het Ollekebolleke. “Jullie verzonnen prachtige zeslettergrepige woorden als *kwizzerdekwizzertje*, *veerpontjesoversteek* en *lichtjesspitsvondigheid*. Zonder die opdracht hadden deze woorden nooit bestaan.”

Klaartje noemt de Minecraft-opdracht als haar hoogtepunt. “Deze vraag heeft al verschillende keren in het kwisboek gezeten”, zegt ze. Haar vriend Joop bouwde hiervoor tot drie keer toe een hele nieuwe Minecraft-wereld. “Hij verheugt zich dan op het feit dat de deelnemers vijf minuten zombies moeten verslaan voordat ze verder kunnen.” Op de avond zelf had zoon Sjors de leiding: “Hij houdt bij wie hij helpt en hoeveel, om het eerlijk te houden.”

Mies

De ‘lopende band’ was een ander geliefd project. “Corin had twintig foto’s gemaakt en vroeg mij om die in een ‘lopende band’ te zetten”, vertelt Klaartje. “Ik vind het dan

Björn Denissen
(Sport)chiropractor
én wijkgenoot

Björn Denissen heeft ruime ervaring opgebouwd als chiropractor en fysiotherapeut. Daardoor is alle kennis aanwezig om lichamelijke klachten effectief te kunnen behandelen.

PROMOVE
RUGZORG

Specialist in Rug- en neklachten

**Benieuwd wat we voor
uw klachten kunnen doen?
Neem contact op
voor een gratis screening!**

Medisch Centrum Spoorlaan
Spoorlaan 338 5038 CC Tilburg

Gezondheidscentrum Koningsoord
Pandgang 2 5057 EA Berkel-Enschot

www.promoverugzorg.nl info@promoverugzorg.nl

SKIN CARE CENTRE
KONINGSHOEVEN

Sandra van Doorn

**Schoonheidsspecialiste
Pedicure**

KONINGSHOEVEN 66B, TILBURG

06 517 04585

SANDRA@SKINCARECENTREKONINGSHOEVEN.COM
WWW.SKINCARECENTREKONINGSHOEVEN.COM

Vrij ontdekken

Kom in weekenden en tijdens schoolvakanties vrij ontdekken Ontdekstation. Maak met lego, hout of oude apparaten iets nieuws. Van 13.00u tot 17.00u. Kijk voor tickets en info op www.Ontdekstation013.nl.

Er werd van de deelnemers meer gevraagd dan alleen gezond verstand

echt sport om het originele orkestgeluid en de stem van Mies Bouman erbij te vinden en te zorgen dat het allemaal klopt.” Tijdens de kwisavond speelde ze het filmpje live af: “Zo leuk om de gezichten te zien. De concentratie, de vragende blikken, de opluchting bij makkelijke voorwerpen.” Debbie noemt het bezoeken van de teams op de avond zelf een hoogtepunt: “Hoe

Veel overleg over de vragen in het Kwisboek in 12 huiskamers

ervaren jullie de vragen, zitten er foutjes in, en soms ook die blik van ‘kun je nu even weg, we moeten door’. Heerlijk om te zien.”

Doe-opdrachten

En de teams zelf? Ze roemen vooral de doe-opdrachten, de Meesterproeven en het onverwachte plezier van het optreden. Sommigen vonden het proefrondje “hilarisch (misschien minder voor de proevers zelf)”. Anderen genoten van de creativiteit, de variatie en de spanning. En dan was er nog het team dat de volgende dag een koelkast vol lekkers had, omdat niemand tussendoor tijd had om iets te eten.

Klaartje voegt tot slot nog toe dat zij als een van de organisatoren stopt na dit jaar. Dus, wie warm wordt van dit maakfeest vol puzzels, verrassingen, knutselplezier, gekke ideeën en vrolijke sparavonden: er is een plek vrij! Mail naar: wijkkwisarmhoefseakers@gmail.com.

Uitslag Wijkkwis 2025		
1	Team Ananas	978
2	Casper Houbenplein34	945
3	Graven op het Schoor	943
4	De Pientere Pelgrims	926,5
5	En... weer te laat	913,5
5	Tilburgs hoop in bange dagen	913,5
6	Slabbers	877
7	De Kwismaster beren	866,5
8	Witte gij't	841
9	Boscheweg 2.0	818
10	Goedgetold	802,5
11	Aan de waterkant Blok A	781

Het is 18:45 uur. We hebben net pasta gegeten, *De Troubadour* schalt loeihard door de keukenboxen en een vriendin belt aan om de rollator van haar moeder af te geven. Ik prop nog snel een zware ijzeren ketting in de krat met de laptop, het *Armhoefse Akkers*-boek, een enorme oranje Sinterklaassurprise en een stuntstepje. Klaar om de weg over te steken en de Wijkkwis in te duiken.

“De poort staat open, loop maar door,” pingt het in de appgroep. Een voor een druppelen de teamleden binnen. Veteranen én verse aanwas. De pubers doen de puberklassieker: “We zien wel wanneer en hoe lang we meedoen.” Er zijn zelfs overstekers uit Jeruzalem. Gezellig. Hier en daar worden handen geschud, maar echt kennismaken moet wachten: we krijgen instructie van de Excel-master over Kwisboek-discipline en twee mensen moeten direct met de captain mee voor... tja, iets met 18+? Een opdracht met drank of porno, gokken we. De nieuwste teamleden melden zich dapper aan.

Kwisboek

We fietsen naar de Pelgrimhoeve om het kwisboek op te halen en de twee op avontuur achter te laten. Daar staan de

Het is aanpoten om alle vragen in het Kwisboek te beantwoorden

andere teams al te trappelen met vazen en cellofaantjes vol zelfgemaakte bloemen. Iedereen gluuft naar elkaars creativiteit en probeert de concurrentiekracht in te schatten. Ik krijg een tas met het kwisboek en een tas vol lekkers in handen gedrukt en race terug naar het kwishuis.

Dan begint de vier uur durende rode-wangen-hectie. Laptops open. Vragen verdelen (zijn het er altijd zoveel?). Foto's maken, sterrenbeelden ontcijferen, babyhapjes determineren. Iemand moet naar Café Zomerlust. Een tweetal moet iets sportiefs doen in het buurthuis van Jeruzalem. Aan tafel ontstaat een vurige discussie over welke juf welk shirt aan heeft. De pubers moeten zombies verslaan om bij de rebussen te kunnen. En ik moet me omkleeden voor het optreden.

Podium

Even later staan we met drie vrouw sterk, de rollator, de stuntstep en de surprise op het podium van de Pelgrimhoeve om onze Armhoefse versie van *De Troubadour* ten beste te geven. Het wordt een uitzinnige meezinger (“De Armhoef leeft!”) maar vieren kunnen we het nauwelijks, want volgens de tussenstand van de Excel-master is 37% van de vragen AF, 39% BEZIG en 24% NOG NIET BEGONNEN. We moeten dóór.

Wanneer om 23:00 uur het kwisboek is ingeleverd (100% AF) koelen we onze wangen met een koud biertje, duiken we eindelijk die tas met lekkers in en begint de nabeschouwing. Wat was die 18+ opdracht nou eigenlijk?

Driekoningen zingen

Op dinsdag 6 januari a.s. worden alle Driekoningen uit onze wijk weer verwacht bij de Pelgrimhoeve. Mooi verkleed en met een liedje maken alle deelnemers weer kans op mooie prijzen.

Heel fijn, dat Willy en Peter de Leeuw van de Pelgrimhoeve ook dit jaar weer deze traditie in ere houden. Het zou jammer zijn als dit nostalgisch evenement uit onze wijk gaat verdwijnen, want dat is al op zoveel plaatsen in Tilburg gebeurd.

Wisselbekers

Het pleintje vóór de Pelgrimhoeve wordt weer gezellig aangekleed en daar kunnen de als Driekoningen verklede kinderen hun lied zingen voor een echte jury. Voor alle 'koningen' is er een leuk prijsje en natuurlijk zijn er weer de traditionele eierkoeken met in sommige een boon die een extra prijsje oplevert. Voor alle kinderen is er wat te snoepen en voor de ouders koffie/thee of een lekker glaasje glühwein.

Deelnemers en belangstellenden zijn op dinsdag 6 januari vanaf 17.30 uur welkom en om 19.00 uur is er de prijsuitreiking. Dan worden de traditionele wisselbekers uitgereikt voor de beste groepen, duo's en eenlingen. Kom het meemaken!

Bibliotheekabonnement via de Meedoenregeling

Loopt je abonnement voor of op 31 december van dit jaar af en wil je nog met het budget van de Meedoenregeling van 2025 verlengen? Of wil je lid worden van de bibliotheek met het budget van de Meedoenregeling van 2025?

Kom dan langs bij de Bibliotheek LocHal op 22, 23, 24, 29, 30 of 31 december tussen 14.00 uur en 17.00 uur. Neem je bibliotheekpas, cliëntnummer van de Meedoenregeling en geldig legitimatiebewijs mee. Let op: voor de andere bibliotheken in Tilburg kunnen andere dagen en tijden gelden.

Je kunt kiezen uit het Basis abonnement voor € 51 per jaar of het Compleet abonnement voor € 71 per jaar.

Meer informatie: bibliotheekmb.nl/abonnement. Heb je vragen? ☎ 013 464 85 00 of mail naar bibliotheeklochal@bibliotheekmb.nl

Een hartelijke groet

Lucy Reijnen

Al een tijdlang valt mij een bordje op dat voor het raam staat. Ergens bij mij in de JP Coenstraat. Altijd is de mededeling vrolijk en positief. **'Goedemorgen. Maak er een fijne dag van'**, of **'Goedemorgen zonder zorgen'** Al best een tijdje stond er **'Goedemorgen maak er een fijn schooljaar van'**.

Nieuwsgierig als ik ben, bel ik aan. Mascha Meulenbroek doet open en vertelt dat ze het gewoon leuk vindt om zo'n boodschap te laten zien. "Vroeger kwam ik op de Ringbaan West langs een hoekhuis vlak bij het stoplicht en daar hingen altijd vellen papier met een mededeling, een grap of iets leuks erop", zegt Mascha. "Ik denk dat ik daardoor geïnspireerd geraakt ben."

Mascha maakt een nieuwe spreuk

Lettertjes

"Maar", schrikt ze, "het is nu wel al heel lang hetzelfde" Ze haalt het bordje tevoorschijn en gaat op zoek naar de bijbehorende bak met lettertjes om de tekst aan te passen. "Wat zal ik er nu eens opzetten", denkt ze hardop.

Terwijl ze in de bakjes met lettertjes rommelt zegt ze dat het wel leuk zou zijn als

ook voorbijgangers met suggesties zouden komen. "Misschien moet ik een oproepje plaatsen. Als mensen een leuk idee hebben om op het bordje te zetten: doe een briefje in de bus dan komt jouw tekst op het bordje te staan. Dan hoef ik het niet steeds zelf te bedenken."

Ze zoekt naar nog een letter 'e', drukt de letters op het bordje en laat het resultaat zien: **'Goedemorgen maak er een feestelijke maand van'**. "Als er suggesties komen dan zorg ik dat er iedere maand een nieuwe tekst op komt te staan", belooft ze.

Dus: Heb je een suggestie voor Mascha, heb je een hartelijke groet, weet je iets leuks: schroom niet en schrijf je (korte) tekst op een briefje en doe het in de bus in de JP Coenstraat op nummer 87.

Een wens voor iedereen die langsloopt

Wijkvolleyballers gezocht

Word jij ook zo blij van tegen een bal slaan? Kom dan lekker meedoen. Op woensdagavonden van 20.00 – 21.00 uur in de gymzaal van basisschool Armhoeftse Akker kun je spelen met buurtgenoten, beginners, gevorderden en alles daar tussenin. Kosten € 4,99 per maand. Info en aanmelden bij Olav ☎06 269 300 08.

Uitnodiging Nieuwjaarsborrel

Het is een goede traditie om elkaar ieder jaar weer het beste voor het komende jaar te wensen. Daarom organiseert de Buurtraad een nieuwjaarsborrel voor buurtbewoners die op de één of de andere manier zich inzetten voor de fijne buurt waarin we wonen.

Elk jaar weer erg gezellig met een lekker volle zaal. Dit jaar is de nieuwjaarsborrel op woensdag 14 januari vanaf 20.00 uur in de Pelgrimhoeve. De Buurtraad heeft een lange lijst van mensen die zich voor de buurt inzetten, maar kent ongetwijfeld niet iedereen die iets voor de ander doet. Geldt dat voor jou? Voel je absoluut uitgenodigd. Jij en eventueel anderen van je buurt- of straatgroep zijn meer dan welkom. We maken graag kennis met je, 14 januari in de Pelgrimhoeve dus. Voor info: buurtraad@armhoefseakkers.nl.

Verrijk je Wijk

Afgelopen maand kwam er een leuke Verrijk-je-Wijk-aanvraag bij de Buurtraad binnen.

*Poppenspeler Egon Adel
 (foto René Bouwman)*

Wijkbewoonster Godelieve Engbersen organiseert in het voorjaar een poppenkastfestival op de binnenplaats van Carré. Ze heeft veel ervaring met het organiseren van culturele activiteiten, ze strikte zelfs dé poppenkastspeler van Nederland: Egon Adel. Egon is bekend van de poppenkast op de Dam in Amsterdam, maar ook van zijn voorstellingen in o.a. Artis, het Zuiderzeemuseum, het Muiderstot en op de Uitmarkt en op het Leidseplein. Dus dit wordt zeker een mooie middag. Daarom zegde de Buurtraad een bijdrage toe. De toegang is voor alle wijkbewoners, tegen die tijd komt de uitnodiging!

Vraag aan de buurt

Twee keer per jaar overlegt de Buurtraad met onze buurtwethouder, Bas van der Pol.

De afgelopen jaren stonden onderwerpen op de agenda als Waterproef, het vrachtverkeer in de J.P Coenstraat en Pelgrimsweg, diverse speelvoorzieningen en de vergroening van de buurt. Het volgende overleg is eind januari.

Heb jij vragen aan de wethouder? Ideeën of kwesties die je aan de orde wilt stellen, neem met een mailtje contact op met de Buurtraad. Introduceer je vraag, item of kwestie, en wij zorgen dat het onderwerp aangekaart wordt.

Buurtvrijwilliger

Debbie de Weijer (49) woont sinds 2003 in de Armhoefse Akkers. In het dagelijkse leven is ze meewerkend teamleider bij ASVZ in Udenhout. Ze is samen met Klaartje, Corin en dit jaar Moniek en Patricia de drijvende kracht achter de wijkkwis.

Kun je een kijkje achter de schermen van de organisatie geven? “Wat voor de teams geldt, geldt ook zeker voor de organisatie. Vergelijk het met een stoomtrein, we beginnen heel rustig met brainstormen, al vroeg in het jaar. Het is heel gezellig en leuk werk en vanzelf leer je meer over het leven in de buurt vroeger en nu. De laatste periode is het wel hard werken, want dan gaan we naar ons eindstation toe en alles moet dan klaar zijn!”

Wat is jouw rol in de organisatie? Debbie: “Het afgelopen jaar ben ik, naast het bedenken van vragen, verantwoordelijk geweest voor de definitieve versie van het kwisboek. Ook neem ik geregeld een coördinerende rol aan, omdat ik al een aantal jaar meedoe en dus weet wat er wanneer moet gebeuren of af moet zijn. De ‘final checks’ horen daar ook bij.”

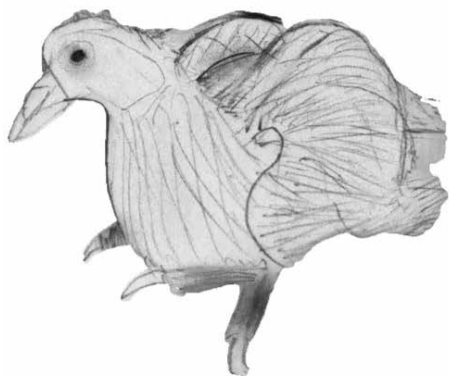
Meedoen. Ieder jaar is er een gezellige uitslagavond waar we met alle teams in de Pelgrimhoeve samenkomen en de winnaar bekend maken. Dat is voor ons steeds weer een geluksmoment: “we hebben het weer gedaan en we hebben veel mensen blij gemaakt.” We hopen dat volgend jaar nog meer straten een eigen team vormen. Omdat Klaartje na 6 edities is gestopt, hebben we nieuwe enthousiaste en creatieve denkers nodig. Want anders kan een volgende editie niet plaatsvinden. Iets voor jou? Mail me! debbie@pimdeweijer.nl.

Voor deze rubriek schrijf ik over de kleine uitdagingen van het samenleven met dieren in onze buurt, maar mijn allereerste poging tot vreedzaam samenleven met een dier speelde zich niet in onze wijk af.

Op ons Rotterdamse balkon, achter de emmers latex die we daar hadden neergezet tijdens de verhuizing, had een duif haar nest gemaakt. Het bestond uit drie takken en ik was verrukt! Midden in de grote stad zouden wij binnenkort schattige duivenkuiltjes zien opgroeien.

Jonkies

Elke dag gluurde ik vol verwachting achter de emmers. De duif keek terug, zoals vogels doen, met één oog. Tot de dag dat ik geen duif zag, maar twee grote, kale, donkerroze kuikens op het balkonbeton. Donkergrijze, dikke bollen op de plek waar hun ogen zouden moeten zitten en een vreemd gevormde snavel. Ik schrok een beetje. Het waren werkelijk de lelijkste jonge dieren die ik ooit had gezien. Na enkele seconden herpakte ik me en dacht met compassie: 'Ze zijn dan wel niet klein, pluizig en schattig, maar daarom niet minder welkom.'

Illustratie: Eva van Driel

Kak

In de weken die volgden produceerden ze een centimeters dikke laag kak op de plek van het 'nest'. Daarna vertrokken ze. Toen we de lagen stinkende smurrie hadden opgeschept en in zakken naar de ondergrondse container hadden gesjouwd, besloten we dat duivenkuikens – die overigens piepers genoemd worden – voortaan toch niet welkom waren op ons balkon. Elke keer als de duif met een tak aankwam, joegen we haar weg. We spanden gaas voor de hoek waar ze steeds op af kwam. Dat leek te helpen. Onze aandacht verslapte, en opeens was er weer een nest met twee eieren.

Spijt

Dat was niet de bedoeling. Resoluut pakte ik de eieren op, één in elke hand, en gooide ze van het balkon de struiken in. In mijn buik trok iets samen, alsof mijn lijf het sneller doorhad dan mijn hoofd. In de beweging van het pakken en gooien had ik gevoeld hoe warm de eieren waren én voelde ik een duidelijke, draaiende beweging in het ei. Oei, dit waren geen koude, levenloze koelkasteieren. Maar toen was het te laat om de beweging nog te stoppen en liet ik ze al los. Daarna stond ik een hele tijd naar beneden te staren. Spijt.

Toen ik een paar jaar later zwanger was en de eerste bewegingen in mijn buik voelde, heb ik nog wel eens aan dat warme draaien in die eieren gedacht. Het voelde vreemd vergelijkbaar. Soms is het verschil tussen soorten ineens heel klein. Misschien is dit dan een goed moment voor een mooie Kerstgedachte. Zo iets als: leven en laten leven. Maar ja, in de winter is dat makkelijk praten. Dan zijn er geen muggen.

In de wijkkrant van oktober stond een stukje over de vondst van dode hommels. Volgens de auteur zou het gelukkig een uitzondering zijn. Zij had echter ook gezien dat van deze twee exemplaren er eentje onthoofd was en de ander een gat in het bovenlijf had.

Deze vondst deed bij mij een belletje rinkelen. Een aantal jaar geleden vond ik in de volkstuin namelijk ook eens een groep dode hommels met een gat in het bovenlijf. Het lot van deze hommels leest als een horrorfilm.

Eitjes

De hommels zijn hoogstwaarschijnlijk het slachtoffer geworden van een blaaskopvlieg. Deze vliegen leggen hun eitjes namelijk in een hommel, bij of wesp. Dat doen ze heel behendig; ze achtervolgen een slachtoffer en benaderen het van bovenaf. In het voorbijvliegen tikken ze de hommel maar héél kort aan, maar dat is al genoeg om eitjes te leggen in het achterlijf van de hommel. Uit die eitjes komen larven die de hommel van binnenuit opeten. De larven bewaren de meest vitale delen tot het laatst, terwijl de hommel nog twee weken doorleeft. Op het eind gaat de hommel vreemd gedrag vertonen. De larve manipuleert de hommel namelijk zo dat deze zich nèt voor deze sterft ingraaft in de grond. Eenmaal in de grond breekt de larve uit de hommel en verpopt. In de grond zijn jonge blaaskoplarven het veiligst terwijl ze zich verpoppen, maar sommige hommels sterven al voordat ze zich hebben ingegraven. Dus heel af en toe vindt iemand dode

De blaaskopvlieg
(foto: Naturalis Biodiversity Center)

hommels met gaten in de rug die het niet hebben gered zich in te graven.

Hoornaar

Maar goed: wat er dan met de onthoofde hommel gebeurt? Nou, dit is een beetje gissen. Er zijn namelijk meer belagers van hommels dan alleen blaaskopvliegen. Er wordt onder andere door Aziatische hoornaars op ze gejaagd en die soort heb ik dit jaar voor het eerst veel in onze wijk gezien. De Aziatische hoornaar heeft een bijzondere jachttechniek; hij grijpt zijn prooi van bovenaf vast en bijt dan de kop en vleugels eraf. Het voedzame borststuk gaat mee naar het nest als voer voor jonge hoornaars. Hommels zijn eigenlijk geen gemakkelijke prooi voor de hoornaar. Ze laten zich op de grond vallen en gaan dan terugvechten, waardoor de aanval vaak mislukt. Maar het afweren van dit soort aanvallen vraagt wel een goede conditie. Als een hommel dood of verzwakt is of gedesoriënteerd rondvliegt door die blaaskopvlieg-larve, dan wordt het een makkelijk prooi.

*De hommel is een bij, maar
heel vredelievend*

Een hoornaar kan de kop hebben afgebeten maar zijn verstoord toen deze het lijf mee wilde nemen. Of hij kwam tot de conclusie dat deze smakelijke maaltijd alleen nog maar een lege huls was...

Wijkschrijfsels

Contact

Chris Dries

Treinen passeren de hele dag onze buurt met daarin de verhalen waarvan ik er eentje zal vertellen:

‘Eindelijk zit ik, een plekje bij het raam om lekker naar buiten te kijken. Prachtig licht van de zon die door de wolken piept. Enthousiast werp ik mijn blik in de coupe. Alle hoofden zijn gebogen en de blikken gericht op een schermpje.

Gehoor via snoertjes en dopjes verbonden met het beeld. Misschien kijken ze ook naar een echte wereld. Wat zien ze nu? Wat horen ze nu? Aan de gezichten zie je soms wel waarover het gaat. Emoties in de binnenwereld. Er wordt wel gesproken ook via de snoertjes. Hele gesprekken hardop en met een blik in de verte. Mijn zintuigen zitten ook niet stil... het zou leuk zijn als er bijvoorbeeld allemaal ballonnetjes verschenen met de beelden en teksten erop. Kun je onderweg aflezen waar het over gaat.

We zijn per slot van rekening met z’n allen op reis !

Dan komt er een appel aangerold. Niemand kijkt op, de appel rolt verder...

Ik kijk het hoekje om en vang de blik van een jong kind
“Mam, mijn appel!”

Wie neemt het waar?

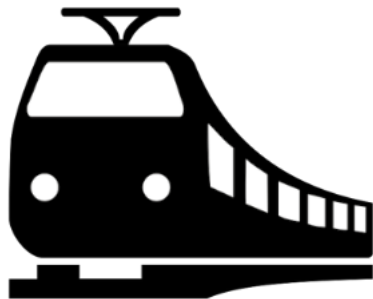
Ziet, luistert of voelt iemand het?

Dan zal ik maar even zwaaien...stil wijs ik ; hier ligt ie.

Warempel een klein beetje contact!

De moeder is gefocust op haar laptop en kind waagt het erop om de appel te gaan pakken. Nu er beweging is, kijken de mensen rond er is nu, even, groot contact.

Dat was het, bestemming bereikt. Ieder stapt zijn eigen wereld weer in.’

Foetsie

De recent aangebrachte bordjes om te waarschuwen voor de kwetsbare natuur van Moerenburg kunnen blijkbaar niet iedereen bekoren. Al vrij snel na plaatsing werden vernielingen aangericht en verdween bijvoorbeeld het tekstbordje. Het nieuwe bordje bleek dus kwetsbaarder dan de natuur ...

Ontmoeting in Basilicata

Judith Doljé

Afgelopen mei stapten wijkbewoners Nies Rijnders, Henk Naaijken en Leonie van der Zee op de fiets voor een lange toertocht van meer dan 1.200 km. Ze kwamen elkaar tegen in Basilicata, een bergachtig en onbekende streek in het zuiden van Italië. Dat kan toch geen toeval zijn? En is zo'n lange tocht niet heel erg zwaar? Een gesprek met beide heren maakt alles duidelijk.

Sinds enkele jaren heeft Nies een passie ontwikkeld voor het langeafstandfietsen, hoewel het idee daarvoor al lang in zijn hoofd sudderde. Tijdens een vakantie in Italië, zo'n 35 jaar geleden, bezocht hij de Sint-Pieter in Rome. Zomaar kwam de vraag bij hem op: hoe zou het zijn om eens van mijn voordeur in de Oisterwijksebaan naar de voordeur van de Sint-Pieter te fietsen? De jaren daarna maakte hij wel fietstochten, maar van een echte lange afstandstocht, in zijn eentje, kwam het niet. Tot hij het gebied Basilicata ontdekte en op het idee kwam om daar een fietstocht te gaan maken.

Henk, aanvankelijk langeafstandloper, is bijna 50 jaar geleden overgestapt op het fietsen van lange afstanden. Hij is op zijn fiets al in veel landen in Europa geweest. Alleen of samen met zijn vrouw Leonie, tentje mee en maar zien waar je soms uitkomt en slaapt.

Fietsroute en blog

Nies en Leonie hebben allebei een volkstuin in onze wijk. Daar raakten ze aan de praat over het boek dat Nies aan het schrijven is over Basilicata. Het is een grondige

*In Basilicata ligt de oudste stad van Italië:
Matera*

verkenning met daarin een fietsroute langs bezienswaardige stadjes in het gebied. Henk was meteen geïnteresseerd. Al pratend bleek dat ze allebei toevallig van plan waren om dit jaar in mei in Italië te gaan fietsen. Nies had een fietsroute van 600 km, tegen de klok in, in Basilicata samengesteld. Hij was van plan die route te gaan fietsen. Aangestoken door dit idee besloten Henk en Leonie dezelfde route, maar dan met de wijzers van de klok mee, te fietsen. “Dan moeten we elkaar wel een keertje op de route tegenkomen.” En zo gebeurde het ook. Omdat Nies dagelijks een blog schreef over zijn reis, wisten Henk en Leonie waar hij op de route was: “We voelden hem steeds dichterbij komen.” In het dorpje Miglionico troffen ze elkaar uiteindelijk op het terras, waar ze onder het genot van enkele glazen Aglianico del Vulture – de heerlijke lokale rode wijn – de tot dan toe opgedane vakantie-ervaringen uitwisselden.

*Wijkgenoten ontmoeten elkaar in Italië met
v.l.n.r. Nies Rijnders, Leonie van der Zee
en Henk Naaijken*

Wil je iets melden
over je buurt?

Meld het met de
Fixi-app

Wil je weten wat de
gemeente besluit
over je buurt?

[www.overheid.nl/
berichten-over-uw-buurt](http://www.overheid.nl/berichten-over-uw-buurt)

ANDERE VRAGEN AAN DE GEMEENTE?
KIJK OP WWW.TILBURG.NL OF BEL 14 013.

GOEDHART Finance

Uw adviseur in de wijk op het gebied van:

- Hypotheken
- Verzekeringen
- Pensioenen
- Vermogen

*De Werf 97
013-5715400*

www.goedhartfinance.nl

Langeafstandsfietsen

Wat is er eigenlijk zo leuk aan langeafstandsfietsen? En is dat voor iedereen geschikt? Beiden geven aan dat je naast een goede conditie ook een bepaalde mentaliteit moet hebben. “Je moet het leuk vinden om veel alleen te zijn”, zegt Nies. “Het is avontuurlijk en je komt voor verrassingen te staan. Het weer is bij voorbeeld niet altijd te voorspellen.” “Maar je moet ook openstaan voor andere mensen”, voegt Henk nog toe. Het dagelijks hele stukken overbruggen op de fiets geeft een bepaalde rust. Je fietst in een eigen ritme en bepaalt zelf waar je wilt stoppen, iets wilt bekijken of wanneer je een praatje wil aanknopen met een van de locals.

Gastvrij

“Al pratend, krijg ik alweer zin om naar Basilicata te gaan”, zegt Nies. Volgend jaar mei gaat hij in ieder geval weer met zijn fiets die kant uit. Hij heeft in dit gebied inmiddels veel contacten. Hij houdt van de rust en authenticiteit. Basilicata heeft een interessante geschiedenis, is lang verwaarloosd en krijgt de laatste jaren pas wat bekendheid. Ze zijn het er allebei over eens dat de mensen er bijzonder aardig en gastvrij zijn. “Ze gaven me bij voorbeeld zomaar

Nies vindt even rust tijdens het fietsen tussen alpaca's

de sleutel van de kerk om die te bekijken”, zegt Henk. De natuur is prachtig en de dorpjes hebben mooie kerkjes en musea.

Het boek is nog niet af maar geïnteresseerden kunnen al het een en ander over dit gebied en over het fietsen lezen op zijn blog op Pindat. De door Nies gemaakte fietsroute van 600 km door Basilicata kun je terugvinden op Europafietzers.nl onder de naam ‘De Kus van het Middaguur’.

De vrijwilligers van dit wijkblad wensen je fijne kerstdagen

en een voorspoedige start in 2026

Schildersbedrijf Michel van Gemert

**Voor al uw binnen- en buitenschilderwerk
Tevens ook kleine stukadoorwerken**

30 jaar ervaring in onderhoudswerken en nieuwbouw

Vrijblijvende offerte

Eikenbosch 43
5056 GB Berkel-Enschot
Tel: 013 - 5367336
Mob.: 06 - 22790145

**van de Braak & Maas
fysiotherapie**

Bent u diabetisch patiënt of hebt u COPD, problemen met uw rug of reuma, of wilt u gewoon aan uw algemene fitheid werken?

Op maandagavond zijn er twee beweeggroepen actief o.l.v. een gediplomeerd fysiotherapeut waar nog een beperkt aantal plekken beschikbaar zijn. Bent u geïnteresseerd? Bel dan voor meer informatie: 013-5420685

Overige Specialismen: fysiotherapie, geriatrietherapie, sportblessures, revalidatie na een operatie of beroerte, looptrainingen (etalagebenen), Parkinson, hyperventilatieklachten, COPD, tape, dry needling.

Prinsenhoeven 36

013-5420685

info@vdbraakenmaas.nl

A n t o n y m u s

Eenarm

Een jonge vader lopend achter de kinderwagen – zonder een vrouwelijke partner die hem vergezelt – je ziet ze steeds vaker in het straatbeeld. Ze vormen een bezienswaardigheid op zich. Niet omdat ze achter een kinderwagen lopen – dat is in onze tijd niet zo opmerkelijk – maar de wijze waarop ze dat doen. Als jonge vader begin jaren tachtig van de vorige eeuw vormde ik als man lopend achter de kinderwagen nog best wel een uitzondering.

Jonge moeders houden – net als hun eigen moeders vroeger – met twee handen de beugel van hun kinderwagen of buggy vast, maar hun mannelijke partners doen dat doorgaans niet. Zij gebruiken daarvoor slechts één hand en arm. De vraag ligt nu voor: waarom doen jonge vaders dat?

Een plausibele verklaring zou kunnen zijn dat ze de andere hand en arm gebruiken voor hun mobiel. En inderdaad zie je nogal eens jonge vaders druk facetimend of append achter hun kinderwagen op straat lopen. Maar je ziet er ook zonder mobiel of ander object in de hand. Je kunt zo'n mobiel nog wel tussen schouder en oor klemmen, maar dat zou het kind dat vervoerd wordt onnodig in gevaar brengen.

De meer intrigerende vraag ligt nu voor, waarom lopen jonge vaders met niets in de andere hand toch als eenarm achter de kinderwagen of buggy? Loopt het voor een man met twee handen aan de beugel als te feminien? Met één arm aan het stuur ziet het er inderdaad wat stoerder uit en zaait de man achter de kinderwagen geen twijfel over zijn geslachtelijke identiteit. We hebben daar tegenwoordig een term voor: cisgender.

Cisgender betekent dat iemands genderidentiteit overeenkomt met het geslacht dat diegene bij de geboorte is toegewezen. Het voorvoegsel 'cis' komt uit het Latijn en betekent 'aan deze kant'. Een cisgender vrouw is een vrouw die bij de geboorte als vrouw is geregistreerd en zich ook als vrouw identificeert, en een cisgender man is een man die bij de geboorte als man is geregistreerd en zich ook als man identificeert. De meeste mensen zijn cisgender.

Voor mijn geestesoog zie ik mezelf begin jaren tachtig lopen achter de kinderwagen, met mijn oudste zoon erin. Met één hand aan de beugel. Macho!

Vergrootte plantvakken

Riëtte Sommerdijk

Ik snuif graag pas gemaaid gras. Ik houd van de kleur groen en vroeger deed ik met mijn kinderen een spelletje om alle kleuren groen te tellen. Spoiler: niet te doen.

Ik geniet van het groen in Moerenburg en van de boomspiegels waar ik langsloop in onze wijk (dat woord ken ik pas sinds ik hier woon). Sommige zijn goed onderhouden anderen een rommeltje (dat vind ik dan soms wel jammer). Daarom vind ik het ook leuk dat ik mag schrijven over de net verse plantvakken in de Jan van Beverwijkstraat.

Best groen

Al fietsend door de straat naar de mede-initiatiefnemer Eric van Gool valt me op dat de straat al best groen aanvoelt. Veel bomen en voortuinen. Maar daar zie ik inderdaad voor een rijtje nieuwbouwhuizen de enorme plantenvakken met vers groene planten en nog nul onkruid en afval. Dat is in mijn straat wel anders. Ik bel aan bij Eric en die vertelt over het traject dat doorlopen is. Vanwege een speeltuintje met kunstgras dat op het Jan Ingenhouszpark bij Jan Wier aangelegd ging worden, zou het mooi zijn als het ontbrekende groen gecompenseerd gaat worden. Samen met de wijkregisseur Kees van Kempen en een werkgroep van bewoners lopen ze een rondje en het idee en de plek zijn duidelijk.

Actie

Maar wat blijkt na een aantal maanden? Er zijn geen stappen ondernomen. Het is blijven 'hangen'. Tijd voor actie dus. Eric gaat al zijn 18 burens af met het schetsidee. Is er draagvlak? Ik dacht en denk altijd natuur-

De recent aangelegde plantvakken in de Jan van Beverwijkstraat

lijk: wie wil er nou niet meer groen? Goed voor de biodiversiteit, de verkoeling van de stad en voor de mooi en lekkere geur natuurlijk straks met de bloeiende bloemen en zoemende bijen.

Na nog een keer een rondje was er groen licht van iedereen! Wat bijna fout ging tijdens de aanleg is dat de groenaannemer 2 rijen stenen vanaf de stoep had voorbereid maar dat moesten er 3 worden vanwege het in- en uitstappen bij de auto. Maar gelukkig was daar een kort lijntje met de aannemer er is er extra hard gewerkt om dat alsnog op orde te maken. En oh ja, de gemeente doet de bewatering. Dat scheelt een hoop.

Dankzij de tijd en inzet van Eric ga ik in de lente omfietsen om te kijken naar al dat moois. Jij ook?

Geruststellend

Een geruststellende gedachte, dat het Baksche Ven nog wel via het fietspad richting Moergestel te bereiken is. Alleen heeft een bezoekje op dit moment heel weinig zin, want dit natuurbad is natuurlijk in deze maanden gesloten. Als je naar Moergestel wilt fietsen, moet je nu wel een flink eindje omfietsen

In deze wijkkrant is het al vaak beschreven: met z'n allen maken we met heel veel plezier gebruik van Moerenburg. Wonen, wandelen, spelen, sporten, oogsten. Zo dicht tegen de stad aan, een uniek stukje Tilburg.

Wie ooit met de *Moerbrigade* een rondgang heeft gemaakt, weet dat Moerenburg een cultuurhistorische schatkamer is, maar niet alleen dat. Ook voor natuurliefhebbers is Moerenburg een paradijsje. Zoals voor het IVN, het instituut voor natuureducatie. Het IVN organiseert een tweejarige opleiding voor natuurgidsen en Moerenburg is één van de adoptiegebieden. Wijkbewoners Josine Dusée, Kobi Senders en Ardy Wingens vormen de onderzoeksgroep Moerenburg.

Aspirant gidsen doen veldonderzoek in de bodem van Moerenburg

Pittige opleiding

Ardy was heel blij dat ze deze plek kreeg: "Lekker dichtbij. Ik wandel er al heel vaak en dan is het o zo fijn als je er meer van weet." De opleiding tot natuurgids is pittig; om de 14 dagen een lesavond en zaterdags op excursie in een natuurgebied in de regio. "En natuurlijk het veldonderzoek", vult Kobi aan. "Ik loop nu een paar keer per week door het gebied en zie de veranderingen in de seizoenen." Op mijn vraag wat je dan leert tijdens de opleiding geeft

Josine aan dat het eigenlijk teveel is om op te noemen. "Je leert het landschap lezen. Hoe is het ontstaan, wat gebeurt er allemaal tussen de grond onder onze voeten en de lucht boven onze hoofden. Hoe meer je weet, hoe meer je ziet. En tegelijkertijd merk je met alles wat je leert dat je nog steeds heel weinig weet."

Pyamazweefvlieg

Dit wordt volmondig door de anderen beaamt: "Onze partners klagen want tijdens het wandelen staan we veel vaker en langer stil, omdat we weer iets interessants gezien hebben zoals het dubbelloof, de azuurwaterjuffer, de pyamazweefvlieg, of de moesdistel en de oeverzegge die je nergens anders in Tilburg ziet." Het is vaak een miniatuurwereld die voor je opengaat maar je leert ook leuke weetjes zoals waar de resten van de oude V&D begraven liggen.

Tijdens de opleiding leer je verschillende onderzoekstechnieken zoals het berekenen van de leeftijd van een boom of het opmeten van de dikte en de lengte. Dat laatste zonder in de boom te klimmen en het meetlint uit te rollen. Ardy: "Weet je trouwens dat de dikste boom van Tilburg in Moerenburg staat? Leuk om zelf te gaan ontdekken waar. Tip: Je moet wel iets van het gebaande pad afgaan."

De opleiding wordt afgesloten met een afstudeerproject. Wellicht een prachtig idee: een Moerenburgwandeling, exclusief voor de buurt!

Woning verkopen? Via Wie?

Ook voor een taxatie of waardebepaling bent u bij ons aan het juiste adres!

Via Paul Makelaardij
Persoonlijk, modern en servicegericht.

Thuis in de Piushaven!

MAKELAARDIJ

Voor meer
informatie bel:

Via Paul
013 - 30 33 195

www.viapaulmakelaardij.nl

Kantoor Tilburg Kempenaarplaats 2, Tilburg | Kantoor Goirle Kloosterstraat 32, Goirle
T 013 -30 33 195 | E info@viapaulmakelaardij.nl

Ik geef de pen door aan...

Nieuwe dynamiek

Margot Mutsaers

Labradoodle Woezel heeft de pen doorgegeven aan onze border terriër Scott. Na wat gekauw op de pen door Scott, heb ik de pen maar van hem overgenomen...

Ik ben Margot, samen met Marcel en onze volwassen kinderen wonen we al zo'n 22 jaar in de wijk, aan het pleintje met de brievenbus in de van Heutszstraat. Dertigers waren Marcel en ik toen we met ons 1-jarige dochtertje Esther hier kwamen wonen. Onze zoon Jelmer is hier geboren in 2004. En hond Scott kwam zo'n 13 jaar geleden erbij.

Bekend

Voordat we hier kwamen wonen in 2003, waren we al bekend met deze wijk. Marcel

heeft als student op de Ringbaan-Oost bij een gezin op kamers gewoond. In die tijd kon je nog een krant kopen bij een winkeltje met rookwaren in de JP Coenstraat en je kon bellen bij een telefooncel op het plein waar we nu wonen.

Later hebben we samen een jaar of twee in een appartement op Carré gewoond, ook een hele mooie groene plek in deze wijk. Daarna hebben we een paar jaar in een huis in Tilburg-West gewoond, maar omdat we iets groters zochten, kwamen we terug in deze wijk. Qua ligging en sfeer precies wat we zochten

Goede herinneringen hebben we aan de lagere schooltijd van de kinderen. Het was

Hairfashion Sylvia

Dames en Heren Kapsalon
St. Josephstraat 85A
5017GD Tilburg
06 49 63 88 31

&

Inez van Roij

Lederwaren

voor schoen en
leder reparaties

06 81 21 69 28

*Border terriër Scott wijst de weg
aan zijn huisgenoten*

BOUWEN AAN DE ARMHOEFSE AKKERS

Denk met ons mee
hoe jouw wijk nog
beter kan!

Contact opnemen?
✉ stefan.jansen@tilburg.nl

een gezellige tijd waarin de buurkinderen bij elkaar of op straat speelden en waar ook contacten met andere ouders gelegd werden. Met krijt zijn er heel wat verkeerswegen op het plein getekend, waar kinderen dan met hun fietsjes een route over reden.

Buurtborrel

Recent hebben we met de van Heutszstraat, met het deel vanaf de JP Coenstraat tot de kruising met de Daendelsstraat, een buurtborrel gehad. Dat was voor het eerst in al die jaren dat we er wonen. Leuk om te zien dat er veel nieuwe mensen zijn komen wonen, ook met jonge kinderen. Het bracht me even terug naar de tijd dat we hier zelf met ons jonge gezin gestart zijn. Het werd

een gezellige middag waar in december een vervolg aan gegeven gaat worden met een kerstborrel. En het plein gaan we dit jaar met een aantal burens sfeervol aankleden met een kerstboom.

Bijzonder dat er na al die jaren, ook door nieuwe bewoners, weer een nieuwe dynamiek ontstaat met leuke initiatieven. Het was hier al prima wonen, maar nu wordt het nog leuker!

Ik geef de pen door aan Godelieve Engbersen die nu woont in het appartement op Carré waar wij ruim 25 jaar geleden woonden.

Praat nu over morgen & Voorzorgcirkels: het vervolg

Luc Houben

In een vorige editie van dit wijkblad werd aandacht gegeven aan het feit dat we steeds ouder worden. Daarom moeten we ervoor zorgen dat we voorbereid zijn op de toekomst.

De toenemende druk op de zorg en beschikbaarheid van passende huisvesting vraagt om actie. Onze oproep voor vrijwilligers heeft een aantal reacties opgeleverd en die gaan nu samen met vertegenwoordigers van ContourdeTwern, het Seniorennetwerk en andere belangstellenden om de tafel om verdere stappen te bespreken. Zin en tijd om hier bij te zijn?

Op woensdag 17 december om 10:30 uur in Buurthuis Jeruzalem, Caspar Houbenstraat 109.

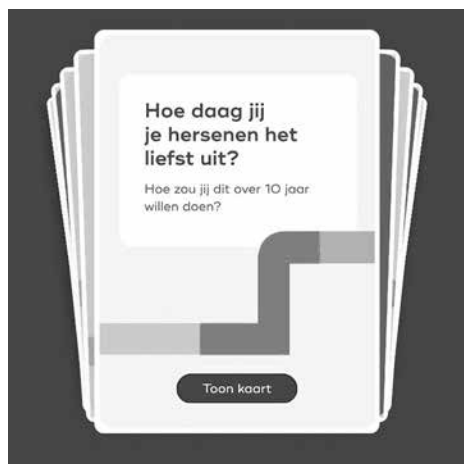
Graag even aanmelden via

📧 zorgcirkel@kpnmail.nl.

Tip

Komen met de feestdagen familie en vrienden over de vloer? Doe dan eens het online kaartspel op praatvandaagovermorgen.nl/kaartspel. Met stellingen en vragen zoals:

- Ik heb nu al met mijn omgeving afspraken gemaakt hoe ik mijn zorg later voor me zie. En
- Waar denk je aan bij gezond en fit ouder worden en blijven en wat doe je daar nu al aan?
- Hoe woon je over 10 jaar en wat heb je daarvoor nodig?
- Zou jij iemand in de omgeving willen helpen als dat nodig is. Welke hulp zou je dan kunnen bieden?

Een hotel in Moerenburg

Hans van den Berg

Alle alarmbellen gaan af! Hoe is het mogelijk dat kan toch helemaal niet. Is het ons misschien ontgaan dat het bestemmingsplan in Moerenburg op slinkse wijze is aangepast? Proberen ze met fake-nieuws onze stress-factor te verhogen?

Nou ja Moerenburg is voor iedereen natuurlijk een gastvrij-gebied maar een hotel(?) Dat is zoiets alsof je het halve Leijpark gaat betegelen. Geen paniek: laat de strijdbijlen en spandoeken voorlopig maar onaangevoerd in de kast staan. Ik zal uitleggen wat er aan de hand is.

Klusje

Joost Tunnissen docent bij Onderwijscentrum Leijpark benaderde de Vereniging Behoud Moerenburg met de vraag of wij nog een interessant klusje te doen hadden voor zijn scholieren in de natuur. Van dergelijke verzoeken, waar ook jongeren bij betrokken zijn, worden wij alleen maar blij. Bovendien is er in Moerenburg altijd wel iets te doen. De keuze kwam uiteindelijk uit op de bouw van een insectenhotel. De beste plek daarvoor – u raadt het al – is waar veel insecten komen logeren. In Moerenburg hebben we sinds twee jaar graan- en akkerbloemenveldjes aangelegd waar het insectentoe-risme een enorme vlucht heeft genomen. Een ideale plek voor een hotel in de natuur. Bovendien sluit het prima aan bij de bed-and-breakfast-voorziening in de rietvelden van de waterzuivering waar duizenden spreeuwen gebruik van maken.

Tiny house

Op een dinsdagmiddag komt de werkploeg bestaande uit Joost en 6 stoere jongens Moerenburg binnenrijden. Het ziet er professioneel uit: busje, aanhangwagen vol met materialen en werklui die van aanpakken weten.

Een insectenhotel is niet zomaar een uit de grond gestampt resort maar meer vergelijkbaar met een verfijnd Tiny house. Joost en

Het nieuwe insectenhotel

zijn mannen hebben vooraf goed bestudeerd waaraan zo'n hotel moet voldoen. De bouw verloopt deze middag gestaag. Eerst een fundament van pallets en daartussenin op maat gemaakte insectenkamers van uitgeholde stengels en hout. Want ja een obesitas hommelt of anorexia wesp vraagt toch een iets andere woonvoorziening.

Als we in de loop van de middag met een drankje en koeken aankomen gaat de vlag al bijna in top. Daar kan de bouwsector in Nederland nog een puntje aan zuigen.

Hotelbezoekers zullen voorlopig nog even afwachten tot de weersomstandigheden meer zomerse gevoelens oproept. Maar dat de jongens van het Leijpark er een toplocatie van hebben gemaakt is zonder twijfel; een aanwinst voor Moerenburg. Bedankt voor jullie mooie geschenk aan de natuur en de insecten!

Première De Avondspits

Op zaterdag 10 mei werd de fonkelnieuwe glazen spits op de toren van de voormalige Sacramentskerk geplaatst. Hierover heeft Van Osch Films een korte documentaire gemaakt. De première vindt plaats in Cinecitta op 15 december, aanvang 20.00 uur.

In de documentaire wordt de laatste fase van het bouwproces, het hijsen en plaatsen van de spits getoond. De filmmakers gaan op nachtelijk onderzoek uit: wat zien we nu eigenlijk? Ook interviewen ze bedenker Jos ten Brink, kunstenares Sigrid Calon en

softwarespecialist Coen Klösters over het waarom van deze nieuwe spits.

In gesprek

Na de vertoning voert Tim van der Avoird gesprekken met de programmamakers, de kunstenares, een aantal betrokkenen en met de zaal. Die gesprekken gaan niet alleen over de documentaire zelf, maar ook over de ervaringen tot nu toe en de perceptie van het lichtkunstwerk.

Na afloop is er een borrel en signeert Sigrid Calon de risoprints die te koop zijn, gemaakt naar aanleiding van het project. Helaas kan Jos ten Brink deze avond niet meer meemaken. Bij het plaatsen van de spits was zijn gezondheid al broos en recent is hij op 84-jarige leeftijd overleden.

De zaalcapaciteit is beperkt. Aanmelden is verplicht via spits@armhoefseakkers.nl.

Op 16 december is de **documentaire** *'Mama mag ik naar huis toe?'* te zien in Cinecitta. Wat betekent het voor moeders wanneer hun kinderen door een uithuisplaatsing niet bij hen kunnen opgroeien? De Tilburgse filmmaker Jesse van Venrooij leidt een nagesprek.

De binnenstad is inmiddels omgetoverd in **Winter in Tilburg**. Tot het einde van het jaar barst het er van de activiteiten en verrassingen. Of je nu op pad gaat voor je kerstcadeaus, een partyoutfit zoekt of een gezellige winteractiviteit wilt beleven: welkom!

De Gemeente nodigt je van harte uit om bij een van de twee **jaarwisselingsshow's** op 31 december te komen kijken. Er is een show in de vroege avond in het Reeshofpark, speciaal voor families met kinderen. Later op de avond is er een tweede show op het Stadsforum

Reizen met de trein is niet voor iedereen even makkelijk. Daarom gaat NS een pilot doen in de LocHal. Daar zal in de even weken op dinsdag van 14.00 -16.00 uur iemand van NS aanwezig zijn om vragen te beantwoorden. Bijvoorbeeld over de NSapp en de OV-chipkaart.

Davida de Hond is benoemd tot **hoofd Stedsmuseum Tilburg**. Met haar komst start een nieuwe fase voor het stedelijk erfgoed in Tilburg. Zo gaat zij een onderzoek doen naar de

van der
Vleuten & Derix
Uitvaartbegeleiding

T 013 592 00 48

Voor een passend afscheid
www.vleutenderix.nl

Maak een afspraak voor een gratis voetencheck!

Leonis
Orthopedische Schoentechniek

Trix van Leeuwe

085 - 006 30 26

info@leonisschoentechniek.nl

www.leonisschoentechniek.nl

Kruisvaardersstraat 32 (E), 5021 BE Tilburg

toekomst van de stadsmuseale functie en de ambitie tot de oprichting van een erfgoedhuis.

Recent werd in Tiliander opnieuw de natuurfilm **Oisterwijk Parel in 't Groen** vertoond. Een prachtige documentaire over de bossen en vennen, maar ook enkele natuurgebieden rond Oisterwijk komen in beeld. Te bekijken op: [youtube.com/watch?v=crePro0QJIs](https://www.youtube.com/watch?v=crePro0QJIs)

Een sprankje hoop

Het was een koude decemberavond in onze wijk, waar de feestelijk verlichte kerstbollen hun warme gloed over de besneeuwde straten verspreidden. Mensen haastten zich naar huis om samen met familie te genieten van gezelligheid, warmte en overvloed. Maar door het donkere steegje van het Pelgrimspad liep een meisje van negen jaar helemaal alleen. Ze had een vale jas om haar tengere schouders geslagen. Haar blonde haren waren verward en haar gezichtje stond droevig.

Emma had niet veel. Haar moeder was vorig jaar overleden en haar vader was al jaren uit beeld. Sindsdien woonde ze noodgedwongen bij haar tante, die nauwelijks naar haar omkeek. Er was geen klik, geen echte liefde, maar ze had er wel onderdak. Haar kamer was niet meer dan een kille zolder met een piepklein dakraampje. Het meisje voelde zich daar vaak alleen. Op school was het vandaag wel heel gezellig geweest, maar zo tegen kerst mochten haar klasgenootjes haar niet meenemen om te spelen.

Deze kerstavond wilde Emma niet binnenblijven. Bij de karige maaltijd had haar tante gezegd, dat ze straks naar een vriendin ging. Daarom slenterde ze nu door de straten, haar handen diep in haar zakken gestoken. Terwijl ze bij huizen binnenkeek zag ze families gezellig bijeen. Haar maag rommelde zachtjes. Emma vroeg zich af of er ooit nog iemand om haar zou geven. “Waarom ben ik zo alleen?” fluisterde ze tegen de sneeuw.

Op dat moment stopte een eindje verderop langs de Ringbaan-Oost een auto vlak bij het Parkje van Toen. Er stapte iemand uit en zette haastig iets bij een boom. Nieuwsgierig liep Emma eropaf toen ze zacht gejaank uit een kartonnen doos hoorde komen. Ze bukte zich en tilde voorzichtig een hondje uit de doos. Het diertje kroop dicht tegen haar aan en likte haar hand. Emma voelde haar hart smelten. Ze nam het hondje mee naar huis, wikkelde hem in een oude sjaal en gaf hem een beetje brood. Die nacht, terwijl het hondje zich tegen haar aan nestelde, voelde Emma zich voor het eerst in lange tijd niet meer alleen.

De volgende ochtend – met het hondje aan haar zijde – durfde Emma haar tante te vragen of het diertje mocht blijven. Haar tante keek even nors, maar toen ze zag hoe gelukkig Emma was, knikte ze. Voor het eerst werd er sinds lange tijd samen ontbeten. Soms zijn het onverklaarbare wonderdjes die het verschil maken – juist met kerst.

Muzieklessen

Contrabas, basgitaar en bastuba/sousafoon. Kees van de Ven Muziek, Carré 37,
 06 156 214 70, info@keesvandevenmuziek.nl, keesvandevenmuziek@hotmail.com.

Zang- of pianolessen

Kijk op www.wilvanleijssen.nl of bel of app naar 06 105 127 98.

BUURTAGENDA

14 dec.	Aanvang 09.00 uur	Moerenburg Vogelwandeling
15 dec.	Aanvang 20.00 uur	Cinecitta Première Avondspits
17 dec.	Aanvang 10.30 uur	Buurthuis Jeruzalem Vervolg: Praat nu over morgen / Voorzorgcirkels
28 dec.	Aanvang 10.00 uur	Café Zomerlust Winterwandeling met de Moerbrigade
1 jan.	Aanvang 00.00 uur	Hele wijk Uitwisselen nieuwjaarswensen
5 jan.	19.00 – 21.00 uur	Café Zomerlust Kom spellen spelen bij Spellencub Ludens013
6 jan.	17.30 – 19.30 uur	Pelgrimhoeve Wedstrijd Driekoningen zingen
12 jan.	Aanvang 19.30 uur	Vergadering Buurtraad Buurtraadruimte in de Van Heutszstraat 1a
14 jan.	Aanvang 20.00 uur	Pelgrimhoeve Nieuwjaarsborrel Buurtraad

INFORMATIE

➤ Wijkblad	Contact armhoefseakkers@gmail.com
Advertenties	Anneke v.d. Avoird Bosscheweg 192 ☎ (013) 542 30 65
Medewerkers	Toon Buitinck – Judith Doljé – Eefje Ernst – Toon van Gestel (column) – Luc Houben – Joost Ketelaars (bezorging) – Jan van Kessel -Toine Kocx (foto's) – Jaap van Loon (editor) – Lucy Reijnen – Rob Ysebaert (lay-out).

Reacties op artikelen: 200-250 woorden. De redactie behoudt zich het recht voor reacties te weigeren, te redigeren of in te korten. Klachten over bezorging van uw buurtkrant, of storende fouten? Reageer via e-mail.

➤ Volgende Wijkblad	Deadline kopij volgend nummer	8 januari
	Verschijningsdatum rond:	23 januari
Heeft u tips over actualiteiten? Geef ze door via armhoefseakkers@gmail.com of word lid van het A.N.T. – Armhoefse Nieuws Tips via hetzelfde e-mailadres.		

➤ Buurtraad	 www.armhoefseakkers.nl buurtraad@armhoefseakkers.nl
Secretariaat	I. van Kasteren J.P. Coenstraat 34a ☎ (013) 544 67 83
Leden	Hein Jacobs, Ineke van Kasteren, Jan van Kessel, Remco Westhoek.

- **AED-apparaat** Pelgrimhoeve, Jan Wierhof 3, Hogendriesstraat 5, flat De Werf, Ringbaan-Oost 240 en Tivolistraat 60.
Leren omgaan met AED? Mail naar aedtilburg@ziggo.nl
- **Bloedafname** Werkdagen 08.00-10.30 uur in Gezondheidscentrum Piushaven
- **Thuiszorg** Thuiszorg van De Wever in deze wijk is te bereiken via Bureau Zorgadvies ☎ 0800 339 38 37.
- **Thebe wijkzorg** Het buurtteam Prinsenhoeven verleent zorg aan huis in onze wijk. Adres: Prinsenhoeven 24. ☎ 088 117 68 04 (24 uur).
- **Adviespunt ContourdeTwern** Voor vragen en hulp voor jong tot oud: ☎ (013) 549 86 46 of adviespunt@contourdetwern.nl
- **Senioren Netwerk** Contact en informatie Senioren Netwerk Armhoefse Akkers: ☎ (013) 544 67 83 of seniorennetwerk@armhoefseakkers.nl
- **Senioren-vereniging** Contact en informatie over Seniorenvereniging Tilburg-Oost: ☎ 06 822 452 88 of seniorenverenigingtilburgooost@gmail.com
- **Buurtpreventie** Voor klachten en meldingen betreffende overlast in onze wijk f.a.maas@kpnmail.nl
- **Contact Gemeente Tilburg** Heeft u een initiatief voor onze wijk? Neem contact op met **Wijkregisseur** Kees van Kempen ☎ 06 502 311 60 of kees.van.kempen@tilburg.nl
Wilt u doorpraten over een – lange termijn – ontwikkeling van onze wijk? Zoek dan contact met:
Omgevingsmanager Werner van der Velden ☎ 06 501 648 53 of werner.van.der.velden@tilburg.nl
Voor klachten of opmerkingen over onze woonomgeving: ☎ 14 013 of e-mail via de site www.tilburg.nl of via de Fixi-app.
- **Wijkagenten** Jill Kieboom & Igor Duijneveld voor Armhoef/Hoogvenne en Ramon Stoops voor het gebied Moerenburg ☎ 0900 8844, of wijkagenten-armhoef-hoogvenne.tilburg-centrum@politie.nl
- **Overlast Jan Wier** Melden via: ☎ 088 016 16 16 of ga naar de receptie van Jan Wierhof 7 of via meldingenjanwierhof@ggzbreburg.nl
- **Overlast in Moerenburg** Melden via: ☎ 0900 996 5432, of bij de politie: ☎ 0900 8844, of via cluster-2.groene-beemden@politie.nl
- **Waterpaviljoen Moerenburg** Klachten of meldingen: ☎ 0411 618 618, of www.dommel.nl/producten/klacht-indienen.html

Probeer
4 maaltijden
voor €24,-

Vers, lekker en makkelijk,
proef het gemak!

Maaltijd Thuis - Smits 013 - 82 00 954 maaltijdthuis.nl

DE OSTEOPAAT

praktijk voor osteopathie

**behandelingen voor baby's,
kinderen en volwassenen.**

gespecialiseerd in **RUST**
en het behandelen van onbegrepen
onrust bij kinderen en volwassenen.

Jaap Koppelman, osteopaat
Enschotsestraat 126
06-29 49 17 34
www.deosteopaat.nl

onrust die onder andere tot uiting komt in
de vorm van spanningshoofdpijn, maag- en
darmproblemen, slecht slapen en moeite
met concentreren

Fysio Plus

meer dan fysiotherapie

Sint Josephstraat 69
013-7859088

info@fysioplustilburg.com
www.fysioplustilburg.com

Fysiotherapie-Manuele therapie-Sportfysiotherapie-Ademregie

Meditatiehuis Het Zonnelicht

Het Zonnelicht is gelegen in hartje Tilburg, heeft een meditatiehuis in Japanse stijl en is omgeven door een mooie bamboetuin.

Een plek voor verstillings...

Er worden activiteiten, workshops en lessen aangeboden op het gebied van meditatie, non- dualiteit en ontwaken, mindfulness, meditatieve klank en zang, oosterse bewegingsvormen en meer.

Lanciersstraat 90G | 5017CT Tilburg | www.hetzonnelicht.nl

ma 22 dec
Nigel Otermans
De Tijdreiziger

vr 26 dec
Top 2000 Live
Heroes

za 27 dec
De Notenkraaker
Staatsopera van Stara Zagora

di 30 dec
My First Festival
Roxanne Hazes, Dio, Jungle By Night e.a.

vr 9 jan
Kamerata Zuid & Angela Groothuizen
Grijs Gedraaid

Bekijk het programma op:
SCHOUWBURGCONCERTZAALTILBURG.NL

**MAAK
HET
MEE.**

GRATIS PANNENKOEK VOOR DE KIDS!

Bij ieder hoofdgerecht één gratis kinderpannenkoek naturel

KOM LEKKER HAPPEN MET DE FAM!

HET
KETELHUIS
PANNENKOEKFABRIQUE

